

Asia: VN/23300/2023

Lausuntopyyntö unionipetosdirektiivin täydentävää täytäntöönpanoa koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen syyttäjäjhdistys ry (SSY) esittää seuraavaa:

SSY on samaa mieltä hallituksen esityksen kanssa siitä, että Suomen lainsäädännössä on jo säädetty rangaistavaksi asiat, joita direktiivissä vähimmäisvaatimuksena vaaditaan säädettäväksi.

Nyt ehdotetuilla säännöksillä kuitenkin vältetään komission rikkomusmenettelyn jatkuminen, joten sääntely on siten kannatettavaa ja tarpeellista.

Ehdotus on muutoin kannatettava, mutta ylimääräisen tiedon käyttämismahdollisuutta rajataan tarpeettomasti nykytilanteeseen nähden. Tällaiseen muutokseen ei ole tarvetta. Esityksen sivulla 11 perustellaan, ettei Euroopan unionin varojen väärinkäyttö säännöksen soveltamistilanteessa ole tarvetta perusmuotoisen rikoksen kohdalla ole lisätä kyseistä säännöstä ylimääräisen tiedon perusterikokseksi, koska se mahdollisuus on virka-aseman väärinkäyttämistä koskevan säännöksen yhteydessä.

Perustelu on epälooginen sen kanssa, että esityksen sivulla 9 todetaan uuden säännöksen Euroopan unionin varojen väärinkäytöstä syrjäyttävän voimassaolevan virka-aseman väärinkäyttämistä koskevan säännöksen. Täten virka-aseman väärinkäyttäminen sisältyy uuteen säännökseen, mutta sitä ei sovelleta erikseen. Virka-aseman väärinkäyttämistä koskeva säännös kuitenkin lisättiin aivan äskettäin ylimääräisen tiedon perusterikoksiin. Muutos tuli voimaan 1.10.23. Muutos tehtiin, koska koettiin tarpeelliseksi, että myös niissä tilanteissa olisi tärkeää kyetä käyttämään ylimääräistä tietoa, jota rikostutkinnassa on saatu.

On erikoista nyt heti ehdottaa soveltamisalan supistamista. Siihen ei ole esitetty mitään perustetta. Lisäksi ei myöskään ole mahdollista soveltaa virka-aseman väärinkäyttämisen säännöstä ylimääräisen tiedon käyttämisessä, vaikka kyse on lainkonkurrensista. Joka tapauksessa tällainen kiertäminen ei olisi asianmukaista viranomaistoimintaa. Esteenä sääntelylle ei myöskään saa olla se, että poliisilain muutokset ja niiden valmistelu tapahtuu sisäasiainministeriössä.

Tämän vuoksi perusmuotoinen Euroopan unionin varojen väärinkäyttö on lisättävä pakkokeinolain 10 luvun 56 §:n ja poliisilain 5 luvun 54 §:n perusterikoksiin.

Haavisto Jukka
Suomen syyttäjäyhdistys ry